

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 02.11.1984, sp. zn. 4 Tz 33/84, ECLI:CZ:NS:1984:4.TZ.33.1984.1

Číslo: 8/1986

Právní věta: I. Jestliže ve věci, v níž nakonec podal prokurátor návrh na potrestání za přečin, se konalo přípravné řízení, promlčení trestnosti přečinu se přerušuje nejen doručením návrhu na potrestání soudu (§ 314b odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 67 odst. 3 písm. a/ tr. zák.), nýbrž i vznesením (sdělením) obvinění pro skutek, který je předmětem řízení, jakož i dalšími po něm následujícími úkony orgánů přípravného řízení, které směřují k trestnímu stíhání pachatele (§ 67 odst. 3 písm. a/ tr. zák.). II. Odcizí-li pachatel peněženku v úmyslu zmocnit se pouze v ní se nacházející, avšak ví, že v peněžence mohou být i jiné hodnoty a pro ten případ je srozuměn s tím, že majiteli způsobí škodu jejich odcizením, odpovídá i za tuto škodu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 02.11.1984

Spisová značka: 4 Tz 33/84

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Promlčení trestního stíhání

Předpisy: 140/1961 Sb. § 67 odst. 3 písm. a 141/1961 Sb. § 314b odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ČSR v neprospěch obviněné M. D., Nejvyšší soud ČSR zrušil pravomocné usnesení okresního soudu v Chomutově ze dne 16. dubna 1984 sp. zn. 1 T 201/84 a věc vrátil prokurátorovi, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Citovaným usnesením zastavil samosoudce okresního soudu v Chomutově podle § 314c odst. 1 písm. c) § 172 odst. 1 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) tr. ř. trestní stíhání obviněné M. D. pro pokus přečinu proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., jehož podle návrhu na potrestání měla obviněná dopustit tím, že dne 11. 4. 1984 v nočních hodinách odcizila společně s nezletilou V. Š. na ubytovně pro hosty n. p. VTŽ Chomutov peněženku J. G. v úmyslu odcizit větší částku peněz, když však zjistila, že v peněžence nejsou peníze, zahodila ji.

Samosoudce okresního soudu v Chomutově odůvodnil uvedený postup tím, že obviněná se skutku

dopustila 11. 4. 1983, návrh na potrestání došel soudu až 16. 4. 1984, a tedy uplynula roční promlčecí doba trestnosti přečinu.

Proti tomuto usnesení, které nabylo právní moci 25. 4. 1984, podal ministr spravedlnosti ČSR dne 16. 10. 1984 v neprospěch obviněné stížnost pro porušení zákona. Namítl, že ve věci bylo konáno přípravné řízení formou vyhledávání, a proto i když byl podán pouze návrh na potrestání pro přečin, bylo promlčení trestního stíhání přerušeno úkonem vyhledavatele, který dne 1. 9. 1983 sdělil obviněné obvinění. V době podání návrhu na potrestání proto trestnost stíhaného přečinu uplynutím promlčecí doby nezanikla.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu uvedeném v § 267 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že zákon byl porušen.

Závěr samosoudce okresního soudu v Chomutově, že trestnost činu obviněné zanikla uplynutím promlčecí doby, není správný, a to z několika důvodů.

Z obsahu spisu 1 T 201/84 okresního soudu v Chomutově především vyplývá, že návrh prokurátora na potrestání obviněné M. D. byl doručen soudu již 6. 4. 1984 a nikoliv až 16. 4. 1984, jak je nesprávně uvedeno v napadeném usnesení. Omyl samosoudce v tomto směru byl zřejmě zaviněn špatně čitelným otiskem prezentačního razítka na návrhu na potrestání. Otisk razítka je však dobře čitelný na opisech tohoto návrhu na potrestání. Již z toho důvodu nemohlo dojít k promlčení trestního stíhání obviněné, ani kdyby ve věci bylo konáno objasňování a kvalifikace skutku jako přečinu byla správná.

Kromě toho však v trestní věci obviněné nebylo konáno objasňování, při kterém se zahajuje trestní stíhání a nastávají účinky vznesení obvinění až doporučením návrhu prokurátora na potrestání soudu (§ 314b odst. 1 tr. ř.), nýbrž přípravné řízení formou vyhledávání. Z obsahu spisu plyne, že vyhledavatel Veřejné bezpečnosti zahájil dne 1. 9. 1983 trestní stíhání a téhož dne sdělil M. D. obvinění pro trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., jehož se měla obviněná dopustit skutkem výše zmíněným, který prokurátor až později kvalifikoval jen jako pokus přečinu proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví a s touto kvalifikací se ztotožnil i samosoudce okresního soudu v Chomutově.

Ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) zák. č. 150/1969 Sb. upravuje odchylně pouze délku promlčecí doby trestnosti přečinu. Jinak se však i na promlčení přečinů vztahují příslušná ustanovení obecné části trestního zákona, která se použijí obdobně (§ 13 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb.). Podle § 67 odst. 3 písm. a) tr. zák. pak platí, že promlčení trestního stíhání se přerušuje sdělením nebo vznesením obvinění pro trestný čin (přečin), o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícími úkony vyhledavatele, vyšetřovatele, prokurátora nebo soudu směřujícími k trestnímu stíhání pachatele.

Z uvedeného je zřejmé, že běh promlčecí doby trestnosti činu obviněné se přerušil 1. 9. 1983 výše zmíněným úkonem vyhledavatele VB; stížnost pro porušení zákona na to právem poukazuje. Je však třeba upřesnit, že běh promlčecí doby trestnosti činu obviněné byl později přerušován i dalšími úkony vyhledavatele a prokurátora, které byly provedeny v přípravném řízení a směřovaly k trestnímu stíhání obviněné. Přerušením promlčecí doby počíná vždy nová promlčecí doba (§ 67 odst. 4 tr. zák.). Z toho důvodu nemohla zaniknout promlčením trestnost činu obviněné, ani kdyby byl návrh prokurátora na potrestání obviněné doručen soudu až v době, z níž vycházel samosoudce v napadeném usnesení, a ani kdyby kvalifikace skutku byla správná.

Zejména je však třeba vytknout nesprávnost právní kvalifikace skutku obviněné jen jako pokusu přečinu proti majetku v socialistickém a v osobním vlastnictví podle § 8 odst. 1 tr. zák. a § 3 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., k níž prokurátor a později i samosoudce okresního soudu v Chomutově.

Z důkazů provedených v přípravném řízení totiž vyplývá, že obviněná se dne 11. 4. 1983 náhodně seznámila s poškozeným J. G., který byl tehdy na služební cestě v Chomutově, a za účelem pohlavního styku s ním odešla v pozdních nočních hodinách na ubytovnu, kde byl poškozený přechodně ubytován. Zde mu v nestřeženém okamžiku odcizila peněženku s doklady za předpokladu, že v ní budou peníze. Po odchodu z ubytovny peněženku prohledala, zjistila její obsah, a když v ní nenalezla peníze, zahodila ji. Z provedených důkazů dále vyplývá, že v odcizené peněženke byla kromě jiných dokladů i celoroční síťová jízdenka ČSD vystavená na jméno poškozeného J. G., která v době odcizení měla hodnotu nejméně 10 210,- Kčs. Tato jízdenka byla vlastnictvím generálního ředitelství Hutnictví železa Praha; tato organizace ji zakoupila pro služební potřebu poškozeného J. G. Po jejím odcizení také tato organizace zakoupila novou jízdenku na období od dubna do konce roku 1983, a to za zmíněnou částku. Tuto okolnost prokurátor i samosoudce okresního soudu v Chomutově zcela pominuli a nehodnotili ji při právní kvalifikaci skutku obviněné.

Obviněná ve své výpovědi z 4. 4. 1984 uvedla, že předpokládala, že v peněženke bude větší částka peněz. O konkrétní částce neměla představu. Z toho je zřejmé, že jednala v úmyslu okrást poškozeného a bylo jí lhostejné, jakou škodu poškozenému způsobí. Obviněná peněženku (náprsní tašku) odcizila, aniž by znala její skutečný obsah. V takovém případě odpovídá v zásadě za odcizení všeho, co bylo obsahem náprsní tašky. Její přímý úmysl směřoval sice k odcizení peněz, avšak byla srozuměna i s odcizením dalších věcí, které byly v náprsní tašce. Z hlediska její trestní odpovědnosti není nikterak rozhodné ani to, že si odcizené věci po neponechala a že je jako pro sebe nepotřebné odhodila.

Skutečnost, že v případě jízdenky ČSD šlo fakticky o věc z majetku v socialistickém vlastnictví, je třeba hodnotit z hlediska úmyslu obviněné. Poněvadž úmysl obviněné směřoval jen k odcizení věci z majetku v osobním vlastnictví poškozeného G., naplňuje odcizení jízdenky ČSD znaky skutkové podstaty pokusu trestného činu krádeže podle § 8 odst. 1, § 247 odst. 1 tr. zák. (srov. č. 3/62 sb. rozh. tr.)